

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:

Mely évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Egész évre	6	Félévre	10
Negyed évre	3	Negyed évre	5
Egy hónap	1	Egy hónapra	2

A szerkesztésért felelős
K u t a s i I m r e
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fe

Aratók ünnepe.

Debreczen jul. 20.

Furesa egy miniszter, ez a Darányi miniszter, mondják a kevésbé demokrata érzelmeik, a magyar nép szívével érez, annak lelkével gondolkodik és a plebs, a misera plebs eszejárásában telik az ő gyönyörűsége.

Hallatlan valami! Most is mit fundált ki. Azt akarja, hogy a nagy földbirtokok tulajdonosai, az egész helyes, no meg a félhelyes gazdák is, akiket a jó Isten abba a fölséges módba csöppentett, hogy nevüket híven őrizi a telekkönyvek nagy rubrikája, — ünnepeljék az ő munkásaikat, kik számunkra, persze munkabérért, — derakasan és becsület el learatták a sokat ígérő termést.

Tartsanak az aratás után magnum áldomást az ő tiszteletükre, — a hol a földesur, minden teketória nélkül, magához ölelje a kerges kezű, zsiros parasztot, egyék a kenyérből, igyék a pohárból s talán szivből étese is még az emberi kor legvégső határáig.

Földesurak, kispapok, nagypapok s a többi effele néven nevezhető nemzetiségiek, — csak örüljétek ennek.

Amit a miniszter tesz, az jól van tette. Nagy medikus ő; kezét folyton ott tartja a magyar nép ütőerén s tudja a

pillanatot, hogy mikor s az orvosszert, hogy mivel kell gyógyítani.

Im, most is, egy immár feledésbe ment régi jó magyar szokást czéloz felujtani. Hogy az a munkás, aki híven tartott az aratás nehéz napjaiban, az oda dobott fizetség mellett, egy kis méltánylást is találjon, minől megvalósítva lássa a biblia igazát, hogy minden ember felebarátja az embernek.

Az ő népismerő szívének nemes érzelmeit latba vetve, kimondja, hogy aratás után mulasson a munkás, mulasson és vigadjon a gazda költségén, a gazdával együtt.

Hisz megvoltak ezek az aratási ünnepek régebben; nem is kerültek valami számbavehető költségbe és nem is a költség miatt hagyták azt el a gazdák, hanem azért, mert lassanként elmosódott az ünnepegyüttség czéljának tudata.

A legtöbb gazda készpénzzel szerezte meg az aratók munkabérért egy kis torozás czéljából; de az ilyen adományok rideg kiosztása nem pótolja az érintkezésnek azt a közvetlenségét, mely a munkás megbecsülésének jele.

Azért kell hát visszaállítani azt a patriarchális szokást, mely hogy ismét domináljon, szükség van a gazdasági egyletek vállvetett tevékenységére, mert hisz ők találják az érintkezést a gazdaközönsséggel

legsimábban és legelőbb. A nép a legbiztosabb fundamentum, aki arra építi házát, gond nélkül és nyugodtan alhatik. Nem kell annak más csak jó szó; odaadja azért az ingét is a magyar.

S hogy ennek a javán, annyi sok siralmának enyhítésén munkál önzetlen felebaráti szeretettel: helyesen cselekszi azt, miniszter nr!

T. D.

— **Büntető-novel a.** Az igazságügyminisztériumban szorgalmasan dolgoznak most a büntető törvény novelláján. Ősszel ánkét elé kerül a novella és utána az országgyűlés elé terjesztik.

— **A közigazgatás egyszerűsítésének végrehajtása.** A közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvény szentesítése után azonnal hozzá látnak a törvény végrehajtására szükséges teendők előkészítéséhez. A belügyminisztériumban erre nézve kiosztották a munkát úgy, hogy a törvényhatóságok rögtön megkapják a részletes utasításokat, melyek szükségesek, hogy a közigazgatás munkája gyorsabbá és kielégítőbbé tétessék.

— **Gölyavárás Konopiston.** A kanopisti kastélyban, ahol Ferencz Ferdinánd főherceg Ausztria-Magyarország prezuntív trónörököse tölti zavartalan boldogságban nejlé-

Tárcza.

REMÉNY.

Nem lehet az, hogy örökre fedezze
Éltem egét csüggedés boruja! . . .
Felderülni kell mosolygó napténynek
Felhőtelen kék tengeren újra!
Lesz, — lenni kell — megnyugtató rév-

Zöld óznak életem tengerén! . . . [partnak,
Szívem, szívem! . . . Aggódásod feledd hát!
Vidítson fel vigasztaló remény!

Eljő a nap, mely vágyadat betölti,
Mely vidító fényt hint szét utadon
És fényétől messziségbe tűnik el
Zaklató kín és siró fájdalom.
Kizöldül, — mint kikelet langy fuvalmán
A rét füve — reményednek fája
És csillogó szelíd fényben leragogy
A boldogság örömnappja rája.

Lesz még új fény, bár sötét is most eged,
Csak ne csüggedj, én epedő szívem!
Sorsod hullám keblén ringó csolnaka,
Az áhitott révpártra kiviszzen —
És megszűnik az az ádáz küzdelem,
És átölel boldogság angyala
S kárpótolva léssz minden szenvedésért,
Melyek reád omoltak valaha!

V. Zoltán.

Ripacszkodásom.

(Képek a vándorszínéséletből.)

Közli: **Kertész László.**
(Folytatás.)

A másnapi próbán már jól ment a darab. Legalább a »colléga« urak és hölgyek azt mondták. Azt hiszem, nem nagy bíráló képesség van bennük, mert jónak találták játékomat.

Próba után ismét tanultam a szerepet estig. Este aztán észrevettem, hogy a nagy izgatottságtól nem tudok a szerepből ugyszólván semmit. Minél jobban közeledett az előadás kezdete, annál jobban erőt vett rajtam az izgatottság. Jártam, keltem a színpalak mögött. Még a maszkirozás alatt is feszkelődtem. A kicsi borbély mindegyre figyelmeztetett:

- Kérlek szépen, ülj nyugodtan.
- Jaj, te olyan izgatott vagyok.
- Csak valahogy trémát ne kapj.
- Félek, hogy trémázni fogok és akkor nem tudok majd beszélni sem.

— Na csak ne félj! Ott a sugó, majd kiségit ő a bajból. Jó lesz így — kérdi egy tükröt nyomva a kezembe.

Belenézek. Alig ismerem magamra.

— Enyje de meg vénültem rövid idő alatt. Na csakucsunyán kikentél.

Alig ismertem magamra, olyan öreg, ráncos arcot láttam a tükörben. Bajuszom meg egész mogorva külsőt kölcsönzött arcomnak.

Egy ottani tanítótól kaptam kölcsön szürke magyar ruhát. Egész jól éreztem magam benne. Hej! ha mindig magyar ruhában csizmában lehetne járni, de jó volna. De hát

ma ha abba jár valaki, azt mondják rá, hogy a feltűnést keresi.

A sugó már a másodikat is elcsengette Mindenki helyén van és várja a függöny felhuzását.

En nekem csak a 4. jelenetben van az első jelenésem.

A sugó harmadikat csenget, A függönyt felhúzzák és kezdetét veszi az előadás.

Már, ekkor úgy »drukkoltam« a színpalak mögött, hogy ha nem lettem volna kifejtve, azt hitték volna, hogy kifogyott belőlem a vér, olyan sápadt voltam. Odajön egyik is, másik is. Biztatnak, hogy csak ne féljek, hanem csak egész közönyös legyen előttem a közönség tekintete. Mert ez a legnehezebb eleinte. Pedig ha megszokta az ember a közönség tekintetét, nem trémázik akkor.

Már a harmadik jelenetnél tartanak. Az igazgató (egy zsidó árendás) orditozik, mert meglátta, hogy az én fiam megcsókolta az ő lányát.

Na még egy fél perc!

Mind ott vannak mellettem, a kiknek nincs jelenésük. Biztatnak, mint a cigány a lovát. Szükségem is volt rá, mert már azt hittem, szétpattanak a fejemben az erek, olyan óriási izgatottság vett rajtam erőt. Izgatottságomat nagyban fokozta az, hogy a terem zsuffolásig megtelt közönséggel. A mai előadás a szárhegyi iskola javára lett rendezve és ez még több közönséget vonzott az előadásra.

Na most! Már elhangzott a végszó. — Ugy van a szerepben, hogy a végszó után csak rövid szünet után kell ki mennem . . .

vel, Hohenberg hercegnővel napjait örvendetes családi esemény elébe néznek. Teljesen felkészülve várják a gólyát amely hihetőleg hamarosan le is száll a kopista ősi kastély viharverte födelére. Két hét óta már két tudós asszonyság, két paraszt dajka és egy orvos állnak készen a jövevény fogadtatására. A hercegnő pompásan érzi magát és naponta nagyobb sétát tesz a kastély remekparkjában a nagy tó körül. A keresztelőhöz is megtették az kellő előkészületeket!

A család és az iskola.

Debreczen. júl. 20.

Mint elengedhetlen követelmény van minden iskola elé állítva, hogy ne csak tanítson hanem neveljen is. És e következménynek igyekszik is minden iskola megfelelni. Ez magyarázza meg azon törekvését, a melylyel a szülői ház és iskola közötti kapcsolat minél szorosabbá igyekezik tenni, mert azzal már tisztában van mindenki, ki tanítással foglalkozik, hogy az iskola munkája a szülői ház támogatása nélkül csak fél munka. Nincs tisztában azzal azonban még igen sok szülői ház, hogy az iskola támogatása nélkül az ő munkája sem teljes! Innen tán az a sok félreértés, nem egyszer összeütközés a szülői ház és iskola között, melynek kárát mindig és egyedül a gyermek valja, sokszor egész jövőjére kihatással.

A ki csak kissé is figyeli a jelenlegi társadalmi állapotokat, lehetetlen, hogy ne észleljen olyan dolgokat, jelenségeket, melyek nemcsak elszomorítók, de egyúttal meg is döbbenőek. Látnia kell ugyanis annak, a ki figyel, hogy a társadalmi élet legerősebbnek ismert kapcsolata: a hitélet, a munka és köte-

lesség teljesítésének szeretete, minden rendnek alapja — az engedelmisség, a közöny a minél könnyebb uton való megélhetés, a minden rend ellen való ellenszegülés rozsdafoltjaival vannak már megtámadva. És látni fogja, ha tovább vizsgálódik, hogy mind e jelenségek forrása éppen ott van, a min az ép, erős, egészséges társadalomnak kell épülni — a családban! A «ma» most a jelszó «Minden napnak leszakaszd virágát» a vezetőige! «Holnap. — Ugyan ki gondol most a holnappal! Ez az eszeveszett, könnyelmű életnézet, a mely nap-nap után oly ijesztő mérvben szedi a társadalom minden osztályából áldozatait, veszélyezteti az iskola gondos és lelkiismeretes munkáját, mélyíti az irt az iskola és szülőház között! Ugyan hová fogunk jutni, ha ez továbbra is így fog tartani, s meg nem szűnik az élvezetek észnélküli hajhászata, a «ma» ba való kaspaszkodás és holnappal való nem törődés!

Az a szülői ház, a mely ennek az iránynak híve, más utra kell térjen; arra az utra, melyen a hit oltalma alatt a mindent meg nemeseítő munka, a megnyugvást szerző tisztá kötelesség tudata vár reánk, s ahol mindezek végzésében nemes engedelmisség az utmutatónk! Az engedelmisség, melyen az erkölcsi és társadalmi világrend nyugszik, s mely éppen azért, a családi és iskolai nevelésnek is egyik sarkköve. «Ha ezt kivivta és megteremtette — mondja egyik tapasztalatban gazdag paedagogusunk — oly munkát végzett, melynek értéke becsebb a földi javak minden mulandó adományánál, mivel megvetette alapját a jövő boldogságának. Ha pedig az engedelmisséget nem sikerült a gyermek szívében oltani s helyette, az engedetlenség metelyezte meg lelkületét,

végzetessé válhatik jövője s mondhatatlan szenvedések érhetik az életben.»

Nincs szerencsétlenebb teremtmény, mint az engedelmisségre nem szoktatott gyermek. A dacos, akaratos gyermek átka ostora a családnak, zsaroka környezetének s legnagyobb ellensége pedig önmagának. Az engedetlen gyermek nem tud uralkodni szenvedélyein s gonosz hajlamain. Az atya intése, az anya könnyei hidegen hagyják lelkét s vakon követi indulatait, melyek legtöbbszörre az örvény torkába sodorják, hol mint az engedetlenség megsemmisült áldozata vész el.

Már a régi görögök azt tartják; Mond, hogy háládatos, minden jót elmondottál róla; mond, hogy háládatlan, minden rosszat elmondottál róla.» Áll ezen igazság a gyermek erkölcsi jellemzésére is: »Mond, hogy engedelmes, minden jót elmondottál róla; mond, hogy engedetlen, minden rosszat elmondottál róla.»

A mit eddig mondottunk és idéztünk, nem ok nélkül tettük. A lejárt iskolai évben nekünk is volt dolgunk egy pár olyan gyermekkel, kiknek szótárából — a munka, kötelesség és engedelmisség — hiányzik, s a kiket már ideje előtt nagy lányokká akarnak tenni. Mintha bizony az életnek más célja nem is lenne, mint a mulatság, az élvezetek hajhászata. Pedig hát jut majd erre is idő! Mennyi szomorú példáját látjuk a korai, időelőtti érettségnek azokban az életunt ifju vénekben, kik midőn az ifjuság gondatlan örömeit kellene, hogy élvezzék, már túl vannak azokon, hogy ne is említsem azokat a még sajnálatra méltóbb lényeket, kik nem gondolva sem Istennel, sem szülővel könnyelműen dobják el maguktól ifju életüket!

szinre. Ez a szünet elég volt arra, hogy elvegye azt a kis nyugodtságot is, a mi még volt.

Egyet fohászkodtam. Egyet köszörültem a torkomon aztán kilépek.

Első pillanatban meghökkenem.

— Szent isten! Hogy játszom én ennyi ember előtt.

Hanem aztán, a mint a beszédbe kezdtem, eltűnt nekem minden ijedtségem. Csak az első szónál kellett a torkom köszörülni, ezt is a tréma okozta.

Aztán beszéltem én, mintha születésem óta mindig színpadon lettem volna a szerep szerint ordítanom nem kell szörnyen s hamar de különösen a zsidó lányra, a mely szerepet igazgatóné játszott.

Jól esett kiabálnom az igazgatónéra, mert olyan büdös, fagyus volt aznap délután a hus, hogy mind ott kellett hagynom.

Ment aztán a beszéd bátran.

Akkor még éppen tüzesen játszottam, mikor megláttam, hogy az első padokban ele gáns közönség ül.

A sugó meg oly ügyesen sugott, hogy lehetetlen volt belesülnöm.

Az első felvonás szerencsésen lement. Felvonás után gratuláltak szörnyen a kollegák.

— Na! — mondom. — Nem hittem, hogy még ilyen tisztességesen eljátszom. Azt hívtam, kettőt sem fogok tudni szólni.

A második és harmadik felvonásban meg éppen jól játszottam, legalább a többiek azt mondták.

Ambár a jövedelem felét jótékony célra adta a direktor, mégis volt pénz jócskán. Elmenénk hát az elszámolás után a vendégszobába.

Érdekes az a leszámolás. Az igazgató levonja a költségeket és a tisztajövedelmet arányosan érdem szerint elosztja. Ezt a osztalékokat hívják ők «meidling»-nak. Nekem éppen 15 krajczár járt, mert a direktor levont a nekem járó pénzemből egy koronát adósság tejében nem tudtam aztán, hogy a lakásért, kosztért mennyit vont le, de az tudtam hogy 15 krajczárt kaptam. Elmentem a vendégszobába a többiekkel én is gondolván, hogy a 15 vasokért iszom egy néhány korty valamit.

A vendéglőben a kis borbély bemutatott a jegyzőnek, ez aztán fizett mindkettőnknek reggelig.

Hanem avval a sok sörrel mit sem értem, mert, primo: nem adok egy pohár bort 6 üveg sörert; secundó: éhes voltam, mert délután nem ettem.

Igy aztán ittam reggelig éhgyomorral De bírtam! Nem akartam szégyenbe maradni, hogy én a ki a debreczeni diákok közt sem utolsó ivó voltam, én ne álljam a sarat.

Ittam, daloltam (illetőleg csak ordítottam nem lévén hangom reggelig).

Reggel aztán lefeküdtem a kis borbélynál, mert nehezemre esett volna lakásomra mennem.

Igy végződött az én első szereplésem.

4. közlemény.

Az első taps.

A első szereplésem után következő napon, vagyis 1901. június hó első napján kezembhez kaptam a második szerepet. Ez már sokkal jobb szerep volt, mint az első. Egy filozopter, a ki szerelmes, de a ki lányok előtt mindig zavarban van és csak hebegve, dadogva beszél. «A végrehajtó»-ból Szaday Lajos.

Alig olvastam át ötször, hatszor, már valahogy ment. Ez meg olyan szerep, hogy lehet a sugóra támaszkodni.

— Ha ebben a szerepben meg nem tapsolnak, akkor soha! — mondá a kis borbély, mikor eldekamáltam előtte.

— Na akkor nagyon körüláult ez a publikum, ha engem tapsol.

Már ennél a szerepnél nem trémáztam semmit. Oly nyugodtnak éreztem magam, mintha csak otthon, önmagamnak kellett volna játszanom.

Most már csinosabban nézett ki az arczatom, mert a szeplőimet eltakarta a festék. Bajuszom is olyan csinos volt, hogy sok tejfel száju fiatal ember magigyeleltetése volna. Ambár engem szörnyen bosszantott a bajusz, mert szokatlan volt és mindig jartattam az ajkam; alig tudtam hozzászokni. Meg a másnak sem állhattam a szagát eleinte.

Felmegy a függöny. Várom a jelenésemet. Elérzik.

Kilépek a színpadra.

Félekben forgatom a kalapomat, remegve beszélek, szóval akartam egy félénk filoroptert a közönség elé állítani.

Es talán sikerült is, mert minden mozdulatomat tetszés kísérte. Különösen a kézcsókokat.

A jelenésem végét pedig olyan tapsvihar követte, hogy ötször is ki kellett mennem a közönség elé. Es ez vidéken nagy elismerés, mert ott nagy ritkán verik össze a tenyerüket.

Gondoltam is akkor:

— Hej! ha ezt látnák az otthoniak.

(Folyt. köv.)

1901 július 20

Ha ez még soká tart így, szomoruan fogjuk tapasztalni, hogy az emberiség életéből a legszörnyebb, a legdehűsebb évszak, a tavasz hullott ki.

A fogfájós halott.

Ne higye senki a halál felől, hogy ez valami magabamélyedt, komoly teremtség volna. Ellenkezőleg: ő csinálja, a legtöbb humort a laposra alakított föld hátán.

Világteremtésétől kezdődik és világvégezetéig tart az ő különleges zsánerű humora, mert hiszen az ő létele nem ismer változást mint például a gyarló földi haladóké, kikiró a nagy költő. hogy:

»Ma örömben, holnap sirva,
Aztán némán néma sirba!»

Ez az emberi élet elleni merényletek sokszor megátkozott cselekvője keresztet von minden emberi számításra és nem akceptál semmi olyast, mi emberi agyvelőhen formálódott.

A zsidókat egyiptomi fogságukból kivetett Mózes megírta volt az ő szoltárában, hogy az emberi élet véghatára »mintegy hetven esztendői idő, vagy ha több, hát nyolcvan esztendő.«

A jó humoros halál azonban azt mondja erre: Szervusz! Spongyát rá! Az én dögomba ne birizgáljon halandóság törvényének alávetett emberiség! Csak azért is!

Es megteszi azt a viczet, hogy élni hagyja a sir felé billent, reszketős lábú vén asszonyt s a pokol mélységes fenekére kívánt anyóstit helyettük az erős csert dönti le, mely a viharok ellen kiváncsi szerint meg volt edzve.

Épen ilyen formán csinált virtust a minapában, A helyett, hogy a nyomor lak helyére köszöntött volna be, egy derék, ifjú iparost keresett fel életmetsző kaszájával.

Bizony, csak harmincz év volt ott még az életévek száma s épen nem csodálandó, hogy kitért a családhoz tartozandók között a keserűség, a siralom jajszáva.

De hát a kényszerhelyezett előtt meg kellett hajolnia a hátramaradt szomorkodóknak, mert hiszen a halál ellen még nem fedeztek fel alkalmas orvosságot.

A megboldogult iparost kiterítették annak rendje és módja szerint, mint illik az őly földi halandóhoz, ki a föld többi halandói val többé semmi szoliditásban nem óhajtott lenni. Fénytorított szeméit lecsukták és az állat felkötötték annak jeléül, hogy többé semmi földi históriába nem szólal bele.

Történt pedig, hogy az iparos segédje épen ez időtájtában veszedelmes hülést kapott valamelyik báli mulatság alkalmatosságával és a hülést oly kriminális fogfájás követte, hogy a nők körében hódító szeladonként ismert segéd majdnem a falra kíváncsított tőle.

Mikor gazdája átszenderült az örökké tartó bologyságot ígérő jobbik életre épen a legfelsőbb fokra jutott fájdalmas fogszakgatása s felkötözött állal feküdt az ágyban állig bepólyálva melegítő készülékek közé.

Szörnyű kínjai között ráterítette álomba ringató leplet jölvő sors és szundikált oly édesen, mintha a paradicsom kapuja előtt várná az örök üdvösség kiutalását.

A megtoldogult iparos hozzátartozói ezen közben értesítették a temetkezési együletet a szükségelt eljárás megtétele érdekében. Megrendelték az örök nyugalom házáat az örökre elpihent földi sárháza részére, melyet is a temetkezési egyület tulajdonosa két szolgától kiküldött a hallottas házhoz.

A siralmas házhoz érkeve a két szolga bevitte a koporsót, de a helyett, hogy jobbra mentek hol, a halott feküdt kiterítve a baloldali szobába tértek be hol a koporsót nagy csendességben elhelyezték és ezután az ágy

hoz léptek melyben a felkötözött állu fogfájós segéd pihent mély állomban.

Még csak gondolatunkba sem ötlött, hogy nem ő volt az a halott. Összenéztek, bátorító intést rögtönöztek egymás felé. Aztán megragadta egyik a fejét másik a két lábát s felemelték az ágyból.

— Mi . . . mi . . . mi az? — kiáltotta a segéd ki észméletre térve rémült arczzal látta, hogy ember a koporsóba czipeli.

A két szolga rémülettel ejtette földre a véleményük szerint feltámadt halottat és lóhalálában nyargaltak el a borzalmas helyről ott hagyva koporsót, halottat és minden egyéb regnisitumot.

A segéd feltápáskodott a földről és szemét törölgetve bámult maga körül, sehogys tudván megérteni a történt dolgokat.

Később aztán kiderült a furcsa eset s a halálra rémült segéd visszanyerte nyugodtságát. Együttal a fogjása is megszűnt a nagy rémülettől.

Hanem a két szolgálával ma sem tudná elhítni senki, hogy nem a jobblétre szenderült halott támadt fel kezeik között.

Vid. m. di. k.

Tévedés áldozata.

Agyonvert gazdatiszt.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jul. 20.

A délvidéki szerbek között előforduló gyakori leány-szóktetésnek szomorú következményeiről kaptunk tudósítást Titelről, melynek közelében Kovilon tegnapelőt agyonverték egy gazdatisztet.

Stojadinovits Iván gazdatiszt a napokban Mitroviczáról Titelbe ment, hogy a környékbeli falvakból leányokat szerződtessen a cséplési és a takarmánygyűjtési munkákhoz. Eayik titeli ismerősének az ajánlatára kedden kiment Kovilra, a hol még aznap fel is fogadott tizenöt leányt, kiket másnap akart magával vinni.

A kovili legények azonban a kik feltekenyen örködnék a leányok fölött, nem akarták elhinni, hogy a leányokat mezei munkára szerződtették, — daczára annak, hogy a szerződés az előjáróság előtt kötött meg. Sztojadinovicsbau valami kerítőt vélték fölsimerni, a ki a szerződött leányokat el akarja csábitani, hogy Szlavóniában eladja őket.

Összebeszéltek tehát a legények, hogy a leányok elszállítását meg kell akadályozni. Kedden este Sztojadinovics a községi jegyzőnl volt vacsorán, a honnan este 11 óra tájban ment el, hogy lakására térjen. A legények nevezetesen Manojlovics Ekvrem, Rastics Milán, Kászorovics Dusan, Horváczki Milán, és Miholác Avram kilesték Sztojadinovicsot és az utcán orozva eütötték, azután pedig addig verték, míg mozdulni sem tudott.

Másnap reggel halva találták meg Sztojadinovicsot. A csendőrség egy leány vallo mása alapján elfogta a gyilkosokat.

Furfangos család.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jul. 20.

Egy veszedelmey csalót tartóztatott le a napokban a turóczi megyei csendőrség. Az illetőt Bobor Andrásnak hívják és Zemplén-megyéből való, de hosszabb ideig Amerikában volt, a honnan csak pár hét előtt

tért vissza. A letartóztatás okáról az alábbi tudósítást vettük:

Bobor Amerikában együtt dolgozott Istványik Adám korkoczi lakossal, a ki már egy év óta Amerikában van és őszre készült hazajönni. Bobor megtudta, a mikor hazaért, hogy Istványik felesége férje távolléte alatt 800 forintot örökölt. Ezt szeretne volna megszerezni, — de rajta vesztett.

Bobor fölkereste Istványikét és egy hamisított levelet mutatott föl az asszonynak, melyben Istványik arra kéri a feleségét, hogy adjon el mindent és a mi pénze van vegye magához és Boborral menjen ki Amerikába.

Istványikné hitelt adott a levélnek s magához véve a pénzt, Boborral elindultak hogy Amerikába mennek.

Bobornak sikerült rávenni a szegény asszonyt, hogy a pénzt adja át neki ő majd jobban vigyáz rá. Az asszony szót fogadott és átadta a pénzt. Bobor Rutkáról megszökött a pénzzel. Istványikné azonnal bejelentette az esetet a rutkai csendőrségnél, mely táviratilag értesítette a közelebbi őrsőket s így sikerült aztán a csalót elfogni kinél a pénzt, kevés kivétellel meg is találták.

A nyomozásnál kiderült, hogy Bobor már más alkalommal is elkövetett hasonló eseteket, csak hogy akkor még jobban vissza élt a kiszemelt áldozat bizalmával.

A czélnál.

Nem vagyok már többé a régi
A vig — a gondatlan fiu,
Kilobbant már a láng szivemből,
Befődte helyét a hamu.

A míg dalolva, jártam keltem
Az élet rózsás mezején,
Nem érzem a fájdalmat, ha
Éles tövisbe léptem én.

De ime most a czélhoz érve
Csalódva nézek szerte-szét:
Érzi lelkem százfájdalommal
Az utnak mindegyik sebét.

Schwarz Dóri.

NAPIHIREK.

A balek.

Éjfél már rég elmúlt. Már itt, ott látni egy-egy berugott alakot kezében a kapukulccsal. Egy egy feleséges ember arcán látszik a belső gyötrellem, a rettegés. Mert isten tudja mi vár rá.

De most nem erről akarok szólni. Amott lépked három jó alak. Az arcukból látszik, hogy bohém valamennyi. Bár nincsennek berugva, de a járásuk bizonytalan, mint az olyan embernek, a ki ráér a járkálásra. Külömben éjjel rendszerint olyan az ember, mintha spitzes volna. Mert a jó levegő egész elandalítja.

A fentemlített három alak szóltanul lépked egymás mellett.

— Ej! de szomjas vagyok. — szól az egyik.

— Ma már nem fogunk balekot — szól a másik.

— Legjobb lesz haza menni — szól a harmadik.

Elfogadták.

Azt hiszem a «balek» szóról mindenki térdja, hogy színészekkel van dolgunk. Fiatal színésznövendék volt mind a három.

Szomoruan ballagtak tovább.

Egyszerre egy alak jön velök szemközt. Mikor közelebb értek hozzá, látják, hogy egy berugott czivis.

— Na ezt megpumpoljuk! — szól egyszerre mind a három.

Megszólítják.

— Jó estét adjon Isten!

— Ocsémeknek is! Hol járnak?

— Hazafelé megyünk, mert elfogyott a pénzünk.

Beszélgettek aztán egyről másról mi-alatt folyton czélozgatnak, hogy jó volna egy kávéházba menni.

A czivis eleinte nem értette, vagy nem akarta elérteni a «gyöngéd» czélzásokat. Később aztán mikor már nagyon látszott a ló-láb, azt indítványozta, hogy térjenek be egy feketére valahová.

A fiuk kaptak az alkalmon.

Karofogják az öreget és vezetik egy kávéház felé. Beszéltek neki biztattak szörnyen.

Mikor a kávéház elé érnek a czivis megfogja az ajtó kilincset és így szól:

Máskor jobban válogassák meg öcsémek hogy józan embert részeg helyet ne fogjanak baleknek mert majd úgy járnak mint most azzal egész nyugodtan kinyitja az ajtót lemegy és az ipsek nagy sajnálkozására beteszi az orruk előtt az ajtót.

Riprip.

— **Istentiszteletek.** Holnap vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplom: Biro János segéd lelkész. Kis templomban: Szücs László segéd lelkész. Ujtem-plomban: Kovács Zsigmond segéd lelkész. Ispotálytemplomban: Könyves Tóth Kálmán lelkész. Szegényházban: Hajdu Zsigmond püspöki titkár. — Az ág. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Smid I. s. lelkész tart istentiszteletet.

— **Ajándék az ispotályi templom részére.** Szathmáry Julia kisasszony (Erzsébet ut. 29. sz. a.) egy művészileg gazdagon díszített, sajtókézzel készített urvacsrai pohárterítő ajándékozott az ispotályi ref. templom részére. Fogadja a buzgóságtól áthitelt leányka szép ajándékáért ez uton is is köszönetünket. Ő nyitotta meg ujonnan földszített templomunkban a szivjóságából eredő adakozások névsorát. Jelzem egyuttal, hogy az új torony gombja, remekszép vitorlarudjával, zászlójával s buzogány szerű csillagjával legközelebb hírlapilag közlendő napon s időben helyeztetik föl a toronyra, mely alkalommal a torony gombba a szokásos emlékirat mellé a forgalomba levő pénznemek is csatoltnak az ajándékozók neveinek kíséretében. Bizalommal fordulunk gyülekezetünk buzgó tagjaihoz, hogy azok kik e czélre kegyes adományaikkal járulni sziveskednek: azokat hozzám jövő héten, 27 ig behozni vagy beküldeni sziveskedjenek. Debreczen 1901 július 20. a torony építő bizottság meghagyásából: Könyves Tóth Kálmán.

— **Eltörte a karját.** Sötör Mihály kocsis ma gazdája pinczéjébe egyedül akart egy nagyobb hordó bort lebocsátani, de a hordó megbillent és ezen közben Sötört úgy neki szorította a pinczetorok falának, hogy bal felső karja eltört. A szerencsétlenül járt kocsist bevitték a kórházba.

— **Mulatságos csolnakizás.** A csolnakázó tónál történt a következő mulatságos eset. Két iluminált állapotban levő fiatal ember ment ki a csolnakázóhoz. Jda érve két szandalinba ülve és kimennek a vízre. Eleinte minden jól ment, később az egyiknek széddülni kezdett a feje és a csolnak nem igen haladt. A másik segítségére akarván sietni erősen meghajtja a csolnakot, kormányozni azonban nem tudta és az nagy erővel neki ment a másiknak a mely hirtelen fölfordult és a benne levő ur a vízzel jött közelebbi

smeretségbe. A másik uri ember látván társa veszedelmét, segítségére ment, de ő is kiborult. Szerencsére a tó nem volt mély és nagy nehezen partra másztak. És most jön aztán a java, m i n d e g y i k a másikat o k o l t a a szerencsétlenségért, — végre is összekaptak, jó látványt nyújtva a vasutnál dolgozó munkásoknak, kik már előbb figyelemmel kísérték őket. Közbe kellett lépni, hogy a két harczra kész urat szétválasszák. Kibékülvén megegyeztek, hogy a ki leghamarább kezdi elbeszélni a szerencsét, az fog fizetni. Elindultak hazafelé, végre az egyik megunja a szótlan menést elkezd beszélni Rögton eszrevette azonban, hogy nem kellett volna elkezdni, de már késő volt. Mit volt mit tenni, be tértek a legközelebbi vendéglőbe és ott aztán jól berugtak. Vegre is a reggel vetette őket haza.

— **Dalestély.** A Debreczeni Munkás Dalegylet f. 1901. évi július hó 27. én, az Arany Bika dísztermében Keller Sándor egyleti karnagy vezetésével mellett Kis Béla zenekarának közreműködésével zártkörű Dalestélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Nyitány, a zenekar által. 2. Az országos dalegylet jeliséje, Ernyei J.-től; énekli: a dalegylet. 3. A kassai kirándulás, felolvassa: Kerékgyártó József ur. 4. Magyar nyelv, Lányitól; énekli: a dalegylet (a kassai orsz. dalverseny kötött versenykara). 5. Komoly szavalt, előadja: Csapó László ur. 6. Elvonnélok, Erkel S.-től, énekli a dalegylet, (a kassai orsz. dalverseny szabadon választott versenykara.) 7. Vig szavalt, előadja: Czobor László ur. 8. Rákóczy-mars, Langer Viktortól; énekli: a dalegylet. Belépti-jegy személynként 1. k. 40 f. Előre váltott jegy 1 k. 20 f. Jegyek előre válthatók Kurián Gyula óras üzletében (Piac-utca) Magyar Ferencz fodrász üzletében Kossuth utca, Nicht J. fűszerüzletében Mester-utca és este a pénztárnál. A terembe csak belépti-jegyvel lehet bemenni. Kéretnek a pártoló-tagok, hogy jegyeiket mutassák meg a pénztárnál s ott ingyen kapnak belépő-jegyet. 1901. évre szóló pártoló tagsági aláírás működő tagoknál és a pénztárnál elfogadjatik, s esetleg a már megfizetett belépti-díj a tagsági illetékbe beszámíttatik. Alapító és pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják. A jövedelem a »Kassai orsz. dalversenyre« utazás költségeinek fedezésére fordíttatik, mely czélra a felülfizetések köszönettel vétetnek s hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 és fél órakor. Dalestély után táncz.

— **Goldstein Jolinkának** ajánlva jelent meg a napokban egy népdalokat tartalmazó mű. Címe: »Magyar dalok.« Szerzője az ismert »Érettségi nóta« és a »Biczkyli esárdás« kedvelt, tehetséges alkotója: Kovács László, kinek ezen újabb dalai újabb dicsőséget szerznek. Már alig néhány napja látott a mű napvilágot és a zenekedvelők körökben ismerik. Megérdemli, e mű az elismerést, mert minden dalából, minden akkordjából mély érzés, igaz magyarság sugárzik ki. A mű ének »hegedű és zongorára van írva. Csinos, izléses kiállítású. «Bárd Ferencz és testvére» híres budapesti zenemű intézetében készítették. Ára 2 korona. Kapható a szerzőnél és bármely helybeli könyvkereskedésben.

— **Kik akarnak állatorvosok lenni.** A budapesti állatorvosi főiskolai a szeptemberben kezdődő iskolai évvel fejlődésének új korszakát nyitja meg. Az új miniszteri szabályrendelet értelmében ugyanis ezentúl csak olyan hallgatókat vesznek föl, a kik gimnáziumi vagy reáliskolai érettségi vizsgálatot tettek. Szóval, a főiskolai a tudományegyetemmel egy szívonra jut. A főiskola olyan állator-

vosi és egyéb állami állásokra készít elő, a melyeken szakemberek még mindig igen nagy a hiány. A végzett növendékek valósággal tetszés szerint válogathatnak a jó és biztos állások közt. Hogy az állatorvosok mily kapósak, mutatja az, hogy az állami ménesekben rendszeresített tizenkét gyakornoki állásra, a iállásra, a mely pedig 1200 korona évi fizetés és szabad lakással van egybekötve, az idén csak egyetlen egy pályázó jelentkezett. A főiskolákban számos 600 és 800 korona ösztöndíj van, melynek elnyeréséért már most lehet folyamodni rektori hivatalban. A beiratás csak szeptember elsején kezdődik. A főiskola vezetősége reméli, hogy az új korszakban a magyar ifjuság érdeklődése fokozottabb mértékben fordul az intézet felé.

— **A debreczeni dalegylet** még mielőtt a Tiszavidéki Dalosszövetségnek jövő hó második felében megtartandó dalünnepélyére vonogéit szívesen fogadja — augusztus 8. án csütörtökön Mácsai Sándor karnagy és Rácz Károcs zenekarának közreműködése mellett a nagyerdői vígadóban nagyobb szabású dal és zeneestélyt tart bemutatva a legújabb darabokat. A meghívókat a napokban küldik szét. A válogatott műsor a következőkből áll: 1. Nyitány (Rácz károcs zenekara által) 2. Falu végén (Wuschvz), 3. Bár merre jár (Lányitól), 4. Édes hazám (Hubertól), 5. Bucsu nóták (Székácsától) 6. Rajnai ut (Beschmittól) — Bővebbet e nagyobb szabású estélyről később fogunk írni.

— **„A vörös sapka“** főpróbája tegnap este folyt le a Margit-füldő termében. Hogy mily nagy az érdeklődés, azt a főpróba megjelent szép közönség fényesen igazolja. Az előadást holnap este tartják meg.

— **A dühöngő amazon.** Veszedelmes dolog az, ha az ember szerelmes, kétszeresen veszedelmes, ha olyanba szerelmes, a kik már más is imád. Nohát ez valóban rettentő, szinte kétségbeejtő dolog. Minden szerelmes azt, a kiért lángol, eped, ugyszólván föltétlenül, egészen magának követeli. Már pedig, ha egybe kettő szerelmes, mind a kettő nem vindikálhatja magának azt a boldog, vagy boldogtalan embert. Így járt egy baka, aki után két leány epekedett. Egy jó terjedelmű szakácsné és egy csinos szobaczcizus. Esténként természetesen a baka előbb a szakácsnéhoz ment, ott kielégítette azt a testtagot, a mely ellen egykor a test többi része fellázadt, mert igen sok enni valólt kíván. folyton emészt s ő maga nem keres. Csak ezután ment a szobaczcizushoz, itt pedig az ő szívet elégitette ki végtelen szerelemmel. Persze ez nem maradhatott titokban, napvilágra kellett jönnie. A szakácsné a baka után ment tegnap este, mert feltűnt neki, hogy csak olyan rövid ideig marad nála, alig költi el a jó izletes vacsorát. máris megy. A baka gyanútlanul ment és az egyik ház kapujánál megállt. Néhányat köhögött, mire a kis szobaczcizus megjelent. Javában udvarolt a hadfi, czuppant is a csók mikor egyszerre, mint a villám csapott közbük egy söprű. Aztán csak járt az tovább nagy szorgalommal, míg a meglepett szerelmesek szét nem ugrottak. Sőt a dühöngő amazon a futó baka után ugrott. A botrány rendező Elmer Anna szakácsné a rendőrségre kísérték és kihallgatása után nyomban szabadon bocsájtották, de szíve nagyobb keserűségére kirótták rá a büntetést, mert a szerelem, ha még oly nagy is, de az utca botrány nem közönséges dolog.

— **Eredeti küzdelem** Tegnap délután történt a következő eset. B. Nagy J. és Csát István kiindultak az erdőre, az uton egy pénztárczát találtak. Csát azt mondta hogy vigyék től a rendőrségre. B. Nagy elenben osztozni akart. Ezért aztán nézeteltérés támadt közöttük melyet csak ököllel tudtak elintézni. Es az erdőn össze is verekedtek végre is a járőkelők választották szét őket. A pénzt a dulakodásban elvesztették.

— **Végzetes gyakorlat.** Ma jöggel a Nyuladason gyakorlatozott a honvéd gyalogezred. Szuronyroham közben Tibold Mihály vezetés hirtelen hátrafordult. Az utána jövő honvéd megállni nem tudott s így a szurony az önkéntes gyomrán keresztül hatolva a hátán kötött ki. A jobb sorsra méltó önkéntes rövid kinézet után kimult. A szomorú hír mélyen megdöbbentette az egész várost.

— **Kárba vesztett fáradság.** Tegnap este a czirkuszban egy uri ember ült. Egyszer csak egy kis fiu jön hozzá és levelethoz oda neki. A levél elolvasása után rögtön rohan hova egész ki a csicsogóhoz, ott senkit sem talál tovább megyen vissza a czirkuszhoz, ott már az előadásnak vége van. Keresi a fiút a ki a levelet átadta azonban nem találja, végre mit tegyen felmegy a főterre ott egy barátjával találkozik, az kérdi tőle, hogy a levelet megkapta-e és elment-e a kitűzött helyre. Ez elkezd neki beszélni az egész levél történetét, a barátja a nevetéstől nem tudott hova lenni. Ekkor aztán elmondja, hogy az egész csak tréfa volt. Ugyanis tegnap délután a Hingáriába voltak négyen és ekkor határozták el hogy megtréfálják. A szegény becsapott mit ehet megígérte, hogy a legrövidebb idő alatt vissza fogja adni a kölesönt.

— **Közlöny nyilvánítás.** Az E. M. K. E. részére folyó hó 17 én Vántsá György urtól befolyt 1 korona 80 fillér a mely hazafias adakozásáért ez uton is köszönését nyilvánítja az E. M. K. E. nevében Tóth István népfelkelési nyívtantáró.

— **Vendéglős a jégszekrényben.** Londonban a mostani szörnyű melegben, egy vendéglős majd hogy meg nem fagyott. Ugy történt a dolog, hogy a vendéglős lement a piacra, hogy óriási jégszekrénynek tartalmát megvizsgálja. Belépett a jégszekrénybe és feledékenységből a kívülről záródó ajtót maga után rántotta, úgy hogy az becsukódott. Dörömbölt, kiabált, de senki sem hallotta meg. Szerencsére hatalmas vasdorong hevert a szekrényben, amelyvel szörnyű erőlködés után feltörte az ajtót. A szegény vendéglős azután ajultan esett össze a piacczéban.

— **Okmányok hitelesítése.** A közoktatói miniszter egyik legújabb rendeletében utasította a tanfelügyelőséget, hogy az országos tanítói nyugdíjintézet tagjai sorába való felvétel, avagy onnan történő nyugdíjazás céljából benyújtott kérvények mellett csak eredeti vagy közjegyzőileg hitelesített másolatban csatolt okmányokat fogadjanak el s csak különös figyelmet érdemlő esetekben, pl. ha a közjegyző az illető lakóhelyétől nagyon messze lakik, fogadják el az iskolai elnök hitelesítését. Megjegyezzük, hogy tanítói nyugdíjügyekben minden okmány helyegmentes.

— **A trónörökösne tengerészsapkája.** A svéd trónörökösne a múlt héten férjével kiindulást tett a «Drott» nevű svéd király gő

zönsön s egynémet kikötő felé hajókázott. Es tefelé midőn a trónörökös a hajó kapitányával társalgott, váratlanul Viktória trónörökösne is megjelent a fedélzeten. A kapitány mélyen meghajolt a tensesges asszony előtt, de midőn fepillantott csodákozva látta, hogy a hercegnő a német császári tengerészet sapkáját tette fejére. Intett tehát egy tengerész katonának s halkán utasítást adott neki. A katona pár perc múlva egy ujdonatú svéd királyi tengerészsapkával tért vissza s ezüst tálcán a trónörökös nejeinek nyujtá.

— **Próbálja meg fensesges asszonyom,** hátha, ez a sapka is ilik a fejére, szolt a kapitány.

— **A fejemen levő sapkát a német császár ő felségétől kaptam,** válaszolt Viktória királynő. — azért viselem.

A bátor katona nem tágitott :
— **De, fensesg, svéd királyi gőzös fedélzetén vagyunk s a német tengerészet sapkája nem való ide.**

A hercegnő nem szolt semmit és szalónjába vonult. Midőn másnap megjelent a fedélzeten, a svéd tengerészet sapkája volt a fején.

x **Honvézenekar a Dréherben.** A városunkban időző budapesti I. honvédkerületi zenekart Márkus Jenő jóhirű vendéglősünknek sikerült megnyerni arra, hogy **vasárnap este a Dréher sörcsarnokban** is bemutassa művészi játékát. Azt hisszük, hogy mindazok, a kiknek sem ma délután a **Dobos pavillonban**, sem holnap délelőtt a **Bika szálló** disztermébe tartandó hangversenyek nem lesz alkalomuk gyönyörködni a mi katonánk remek játékában, felkeresik vasárnap este a Dréher sörcsarnokot. Az előre látható tömeges látogatásra való tekintettel a figyelmes vendéglős úgy intézkedett, hogy kivételesen 1 korona belépő díjat szed, de csak annyi belépti-jegyet bocsát ki, hogy minden vendégnek kényelmes hely jusson. Belépti-jegyek előre is válthatók **Wallerstein Fülöp** és **Fisch Testvérek** üzletében.

x **Gazdasági segédtsízt,** több évi gyakorlatlól — jó bizonyítványokkal állást keres aug. 1 re.

Értekezhetni e lap kiadóhivatalába.

x **Pöstyén európai híru kénes iszap fürdőt** a t. közönség különös figyelmébe ajánljuk. Szpecialitása: lokális iszap fürdői egyes testrészekre, melyek nagy jelentőséggel bírnak és a legsúlyosabb köresekben is eredményesek. Ezen iszaptag fürdők hófoka szabályozható s így a leggyengébb szervezetűeknél is ugyanazon gyógyhatással alkalmazhatók. Pöstyén fürdő javulva van: csusz kőszvény iszias, csonttörések stb. esetleinél, mely bántalmaknál csodálatos eredmények értek el. Rendelkezik új és legtekélyesebb fürdőberendezésekkel, van színház, 2 zenekar villamos világítás penzió. Budapesttől közvetlen vonattal 3¼ óra alatt. Prospektust és bővebb értesítést szivesen ad a fürdőigazgatóságai.

Tolvaj házaspár.

A templom fosztogatól.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jul. 21.

Veszedelemes házaspárt tett ártalmatlanná a bácskai csendőrség Mosorinban. Elfogott ugyanis egy házaspárt, mely rendszeren üzte a templomfeltöréseket.

Ez a jeles házaspár pedig — mint ne-

künk irtják — Prihoda Ádám és felesége. A kik vándor-köszörösökként bebarangolták az egész alföldet, de inkább csak betörésekből, mint köszörülésből éltek.

A múlt hetekben történt, hogy néhány délvidéki községben feltörték a templomot és a perselyeket kiürítették vagy elvitték. A műveletet mindenhol egy és ugyanazon módon hajtották végre. miből a csendőrség megállapította, hogy a tettes is valószínűleg egy és ugyanaz.

Tegnapelőtt Mosorinban egy csendőrség járőr czirkált, mely alkalommal az egyik csendőrség oda adta kését Prihodának köszörülés végett, a ki a községi kocsmá előtt köszörülte azt.

Mikor a köszörüléssel készen volt, valami rongyféléért nyult be Prihoda a köszörű-kocsi szekrénybe, a hol egy feltört templom-persely és egy összetört ezüst kehely is volt.

Ezeket meglátta az egyik csendőrség, a ki a késére várt. Ennek az alapján indult meg a nyomozás a házaspár ellen. Eddig a templomrablás és 14 más kisebb betörés, lopás derült ki róluk.

A büntény számai elvezetnek Temesvárra, mert, a mint a náluk előtalált feladott levelek is igazolják, a templomokból ellopott ezüstneműeket összetörve, egy temesvári ékszerésznek küldték el, a ki azokat értékesítette.

A jeles házaspárt, a vizsgálat befejezéseig átadták a járásbírósnak.

Tőzsde.

— Goldstein Kör debreczeni bankrota tőkésítése.

— Déli zárlat, —

Buza	1901. októberre . . .	8.—
Buza	1902. áprilisre . . .	8.35
Rizs	1901. októberre . . .	6.75
Zab	1901. októberre . . .	6.33
Tengeri	1902. augusztusra . . .	5.33
Tengeri	1902. májusra . . .	5.09

Az irányzat: állandó. Amerika ¼ centtel magasabb.

A délafrikai háboru.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest jul. 20.

Londonban szörnyen tüntetnek felháborodásukkal az angolok. Okölbe szorított kezekkel, vérbenforgó szemekkel hangzotatták »Blomfontaine« nevet. Az újságok reklámczéduláin is minduntalan szembeötlik a vastag betűkkel szedett cím: »A blakfontaini gyilkosság« Rémregénybe illő cím, ugy-e? Mit jelent? A blakfontaini útközvetben, amelyben az angolokat alaposan megverték a burok és két ágyujukat is elszedték (amelyet az angolok csak több segédcsoport megérkezése után tudtak visszahódítani): a burok állítólag egy fogoly tisztet és egy örvetetőt agyonlöltek, mert vonakodtak az elfoglalt ágyukat az angol csapatok ellen irányítani.

Ezt a jelentést előbb a Daily Mail becsátotta világgá. De lord Kitchener a hír megjelenése után rögtön megczáfolta. A megbántott haditudósító, aki a esetnek szemtanuja nem volt, erre bizonyítási anyagot szerzett és megküldte lapjaak. Ez nagy megbotránkozást szült a közönség körében. A parlamentben interpelláltak az ügyben és Brodrick meg is ígérte, hogy utána jár a

Bolognak. Most újabb érkezett Kitcherer lórdnak egy jelentése, amelyben elmondja, hogy két ember mesélte neki az esetet, de addig nem ad nekik hitelt, amíg állításukra bírói esküt nem tesznek. Hogy mennyire igaz lehet a rémhír, azt élenken bizonyítja ez a körülmény.

Az ügynek tehát még folytatása lesz. A Daily Mail pedig még korán ujong, mert van nekik szemtanúk, akik azt állítják, hogy a burok a »Lancers«-eknek sohasem adnak kegyelmet. Ki veheti tőlük rossz néven, — katonai szempontból — ha kijelentésüket beváltják, hiszen az angolok sem bánnak a burokkal jobban. Ezzel szemben maguk a harctéren levő angolok elismerik, hogy a burok a sebesült angolokkal szemben, a legemberszeretőbben bánnak. Ha tekint Blomfontainnál a kegyetlenség ilyen este megtörtént, bizonyára erre felizgatták a burokat. Egyébként Herne hadnagy, aki a blomfontaini ütközetben részt vett, a legerélyesebben tiltakozik az ellen, mintha a két angolt lelőtték volna a burok, mert honfitársaikra tüzelni nem akartak.

Eszünkbe sem jut, hogy ebben a kérdésben az angolok vagy burok mellett foglaljunk állást. Csak azt tartjuk különösnek, hogy az angolok, akik indiai és afrikai hadviselésükkel, legutóbb Omdurman mellett a legszörnyűbb kegyetlenségek elűzői voltak, most egyszerre oly nagyon fölháborodnak a burok állítólagos kegyetlenségén. Az a nézünk, hogy az angol fölháborodás ezélja a harcnak elkeserítése. Azt akarják indokoltá tenni, hogy a burok ellen, nem mint hazájukat védő katonákkal hadakozzanak, hanem mint rablókkal és gyilkosokkal, akik iránt a hadijog betartására nincsenek kötelezve. Jíngó újságok, ezek közt a Globe már régóta törekszik ennek a fölfogásnak érvényt szerezni.

Másrészt belátják az angolok, hogy a rendes hadviseléssel meg nem verik a burokat, ezért szeretnék a legvérengzőbb eszközöket alkalmazni. Jellemző erre nézve a Daily Mail egy cikke, amelyben többek közt ezeket mondja:

»Mi az igazság? A háboru tizenkilenc hónapja tart. Megkezdtek a háboru ötven ezer emberrel. Most kétszázötvenezer emberünk áll a esatáren. Időközben meghalt 18 700 ember és 14.000 ezer ember a tábori kárházakban fekszik. Ez időben kiadtunk 120.000.000 millió font sterlinget (2 és fél milliard márka, közel 3 milliard korona) és még ma is hetenként, 1250.000 font sterlinget (25 millió márka) fordítunk a háborura. Semmi kifogásunk sem volna az ellen, ha a kormány nyíltan és becsületesen megmondaná, hogy van e kilátás a háboru győzelmes befejezésére? A hitetgető jóslásokat már alaposan megelégteltük. Kívánjuk, hogy mondják el az ellenség megtörésének módjait. A mostani helyzet Afrikában sokkal rosszabb mint ahogy azt a délafrikai hivatalos jelentések mondják.

Aki tud olvasni, ezekből a sorokból megértheti, hogy az angolok ügye átkozottan rosszul állhat Dél-Afrikában. Innen a szörnyű kapkodás, innen az a háboruszkodás a burok ellen, innen a minden eszközzel való háboruszkodás jelszava az angolok részéről.

Különlék.

+ **A kecapuskás.** A.: Te valóságos örült módra pazarlod a puskaport. — Hát mire való ezt a verebet lepuflantani?

B.: No hát . . . ha egyszer vadászaton vagyok! . . .

A.: (a magas fára mutat.) Igen, de gondold meg, hogy ez a szegény madár behalt az esésbe!

+ **Kedvező ajánlat.** A.: Megöl az una-

lom. — Nincs terem, a hol munkálkodjam.

A.: Mondok én neked. Itt van például a Mátyás-tér.

+ **A két Sanyaró Vendel.** Első dijnok: Ma valami különös, valami ritka, valami szokatlan dolgot kéne tenni . . .

Második dijnok! Jó! . . . Például: menjünk ebédelni!

+ **Modern trist'poe.** Ur: Pimasz csavargó! Hát nincs elég hely az utcán, a hova köpjön, éppen az én kabátomra kell?!

A csavargó: Talán bizony az aszfaltra? Hiszen oda tilos!

+ **A hű'en.** I-ső karhölgy: És bizonyos vagy benne, hogy a MNki megcsal téged? De hát kivel?

2 ik karhölgy: A feleségével!

+ **Különös panasz.** Teringgettét: Zsuzsa, hogy hagyhatod ily soká aludni a reggeli után! Most egész délután nem birom lehunyni a szememet a hivatalban!

+ **Váitozatosság.** A.: Ez különös! Nem ismerek a feleségedre?

B.: Nem csodálom: Ez már más.

Rabság és aratás.

július 18.

A szegedi királyi büntetőtörvényszéknek egy nagyon okos humánus gondolata támadt. Megérdemli, hogy foglalkozunk vele. Sőt többet is érdemelne. Első sorban azt, hogy azok méltassák figyelemmel akiknek módjukban áll, hogy a szép, humánus tervet megvalósítsák.

Az eszme, amilyen szép, olyan könnyen keresztül is vihető. Nem kíván egyebet a kormánytól, mint intézkedést arra, hogy azok ezentul a három nyári hónapokban a a büntető bíróságok ne hirdessenek ítéletet oly kisebb bűnügyekben, ahol a vádlott, vagy a vádlottak földmivelő munkás nép soraiból valók.

Jól értsük meg: csak olyan kisebb bűnügyekben, amelyekre a törvényrendesen rövidebb szabadságvesztést állapít meg: — és az esetben, ha a vádlott, vagy a vádlottak földmivelő munkások, vagy gazdálkodók.

Mi ennek az indítványok a célja?

A királyi ügyésség statisztikával bizonyítja, hogy a visszaeső bűnösök legnagyobb százaléka azokból a földmivesekből kerül ki, akik valamely csekélyebb vétség miatt nyári munkájuktól elvonattak, akik az igazságszolgáltatás könnyörtelensége folytán a nyári hónapokban nem tudtak kenyeret keresni maguknak és nem tudtak gondoskodni a télire a családjaikról.

Ugy látszik: maga a királyi ügyésség se találja igazságszolgáltatás eddig tanusított a — szokszor önhibájukon kívül — bűnbe esett embereknek.

Valami apró, alig beszámítható cselekmény miatt egy családfőt éppen akkor fosztanak meg szabadságától, amikor arra nemcsak az illetőnek magának, de legtöbbször nagy családjának is legjobban szüksége volna.

S ugyan mit tegyen az a szegény, kétkeze munkája után élő polgár, akit a nyári munka idején börtönbe juttat egyszer, vagy máskor elkövetett ballépése, ha késő ősszel hazaeresztik családjához, a melynek ekkor nincs kenye, nincs télire valója? . . .

. . . Ugy-e, hogy kénytelen újra visszatesni a bűnbe, sokszor összehasonlíthatatlanul nagyobb bűnbe, mint az volt, amit miatt megfosztották kenyérkereső szabadságától.

Ezt bizonyítja a szegedi királyi ügyészség statisztikája, a melyet a törvényszék indítványának indoklásául felterjesztett az igazságügyminiszteriumhoz.

Van reménységünk rá, hogy ezt az indítványt támogatni fogja a többi illetékes faktor is és megvalósítja a kormány.

Ez az indítvány azonban eszünkbe juttat egy másik igen fontos kérdést is, amik legalább is ilyen, vagy talán még nagyobb fontosságu.

Ha igazságtalan dolog a bűnöst megfosztani szabadságától, mikor arra családjának érdekében legnagyobb szüksége volna: még sokkal igazságtalanabb, hogy nem bűnösöket, hanem derék, jóra való polgárokat részeltessenek ebben a sorsban. Hányszor volt már szó arról, hogy tartalékos katonákat ne június, július és augusztus hónapokban hívják be öt-hat heti gyakorlattételre, hanem más időben, amikor a nagy munkaidő még nem jött el, vagy már elmúlt.

Még eddig haszontalan volt minden mozgalom, mely ennek az anomáliának megszüntetésére törekedett. Most mikor az igazságszolgáltatás emberei küzdenek azért, hogy igazság és méltányosság legyen a törvény alkalmazásában — felmerül ugyanaz a kérdés: nem volna-e kötelessége a kormánynak minden újabb mozgalom nélkül is utasítani a katonai hatóságokat, hogy ezek is gyáltoztassák meg a szolgálati reglamákat, hogy azokban ne csak paragrafusok, hanem egy kis igazság is legyen?

De bizony kötelessége volna . . .

CSARNOK.

Az uzorás leánya.

— Regény két kötetben, —

I r t a: **Vitkay Zoltán.**

— Első kötet. — 332

XVI.

A verem.

Erőszakott követtek el ellene, érzé. Midőn felmosolygott a nap erős fénye, kocsiját parancsolja elő.

A nélkül, hogy nejevel találkozni igyekezett volna, eltávozott hazulról.

Mennie kellett; hajtotta s tova menésre készte hevesen dobogó szive.

Amanda kilencz óraker ébredt fel. Az esti jelenet hatása alatt volt még most is. Lihegő melle, sápadt arca elárulták benső szenvedését.

Szenvedett is.

Ellenök irányzottak magyarázta a szin-padi jelenetet.

Az a kuplé tör volt szivének. Midőn felébredett, azonnal férje után tudakolt.

A komorna, ki mellette virasztott, jelenté, hogy a gróf ur eltávozott hazulról.

166/1-2. laps
magból

Amandát meglepte e kijelentes. Eddig is kételkedett már férje vonzalmában. E hirtelen elutazás még gyanakóbbá tette. Borzasztó érzés tolult szívébe. Azt hitte el kell ájulnia. — Gyülöl, megvet! — sóhajtotta. Feldúlt kebelével ült toillette asztalához s kiharancsolta a komornát. Maga öltözött fel, segítség nélkül. — Mint szerettem s mégis hideg hoztam! . . . Ah, nem vétkezi le természetét soha! . . . Bizonyosan ismét valami nő iránt gyuladt szerelemre! . . . Kitelek tőle! . . . Ledér volt mindig. Ily fájdalmas érzések kavargtak szép fejében, midőn a komorna belépett. Divatos tálczán névjegyet hozott be, melyre e név volt nyomva: — Koracs Oszkár, báró. — Mit akarhat ez? Nem ismerem! . . . Láttad? — fordult a komornához. — Igen, méltósága! Ott künn vár az elfogadó teremben. — Idős ember? — Dehogy! . . . Csinos, szép ember! . . . Lehet talán harmincz éves. Ah, akkor nem fordulhatom! . . . Mond neki, hogy jöjjön, midőn férjem is honn lesz. A komorna eltávozott s pár pillanat mulva visszatért. — Nos? . . . Mi baj ismét? — Bocsánatot kérek: mondtam neki. — Hát aztán? — Nem akar eltávozni. — Nem akar? — Nem! — Mit mond? — Hogy fontos beszélőnivalója lenne méltóságoddal. — Mondtad neki, hogy férjem nincs honn. — Mondtam s azt felelte, hogy annál jobb. A mit mondani akar, egyedül méltóságodat illeti. — Furcsa! . . . Hát mi lehet az? — Nem tudom, könyörgöm! — Eredj hát és bocsásd be! — Mihelyt a komorna eltávozott, Amanda arczát mély pir borította el. — Ki lehet az a Koracs báró? kérdésmagában. Nem talált reá feleletet. A nagy álló tükörbe tekintett s vizsgálta arczát. Szébb volt, mint valaha. Az a kis halványosság feltűnően illett szép természetéhez. Hiú volt ő is, mint a nők általában s nem akarta, hogy báró valami kivetőt fedezzen fel rajta. Érdeklődése már előzetesen fel volt költve a komorna jelentése által. — Csinos, szép ember! . . . Ki lehet? . . . Soha hírét sem hallottam! Nem is hallhatta annak hírét Amanda. Egy országjáró kalandor ismeretlen lehetett előtte. Mindazáltal mégis elfogadta. Égette keblét a női kíváncság. — Ugyan mit jelenthet az ismeretlen ember? Ha tudta volna, hogy Koracs bárónak az a célja, hogy megássa boldogsága veremét, talán beteggé teszi inkább magát. De hát honnan gyanithatta volna ezt a szép nő? Hiszen ő nem ismerte annyira a világot hogy fogalma lett volna azon aljasságot, melyet Koracs báró elkövetni igyekezett. Mosolyt erőltetett ajkára Amanda, midőn a komorna bejelenté a bárót, pedig már készült boldogsága elnyelésére a verem. (Folyt. köv.)

Bárkecsik díjazabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napzámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	8	30
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	8	40
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	60
1 órára	80	100
Egy egész órára	80	100
Minden következő órára	40	45
Az utolsó órára tül félórara v. kevesebb időre	20	41
III. Egyes járathéért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetőseknel (vallásátlónbseg nélkül), ha a végtelekesség a templomban történik, Atometóbe ki és vissza	1	30
A háttól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1	20
A színházba menet	1	60
A színházról jövet	1	50
Bármely vasuti indóház vagy raktházhoz nap pal menet vagy jövet kéai táskával	1	50
A kocsi mellé elhálásott minden darab mátha után külön 10 krajczár díj jár.	1	40
A kocsihoz, vagy csónakhoz tóhoz, szakorgyár, légszessgyár, kertészeti egylet és földmunkához menet vagy jövet	1	50
Menet és visszajövet egy órai várakozással nagyerdői fürdőhához, polgari vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	1	50
Menet és jövet egy órai várakozással minden következő órára	1	60
Ülés barom- és lovasútra oda és vissza egy órai várakozással	1	20
Minden következő órára	1	40
Tonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	1	50
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	1	80
Órára.	1	40

Tannin Csokoládé.
A hasmenést megszünteti

Gyermeknek és felnőttek részére.
1 dph. 40 fill.

Kapható a gyógyszerkereskedésben.
Készítők:
Straka Ödön Mohol

Jó karban levő boros hordók 100—2000 literig jutányosan kaphatók. Budapest VII. Szövetség-u. 26. Weisz Zsigmond.

Szivattyuk és mérlegek.

S minden neme házi és nyilvános célokra, a mezőgazdaság, építkezés- és iparnál. Csövek, tömlők, csapok stb. stb. Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság

M legújabbjavított rendszerű tizedes, futó súlyú és hidmérlegek fából és vashól kereskedelmi közlekedési gyári mezőgazdasági és ipari célokra. Embermérlegek mérlegek házihasználatra

W. GARVENS, WIEN, | I. Schwarzenbergstrasse 6.
| I. Wallfischgasse 14.

Kapható technikai és gépüzletekben kutkésztöknél stb.
Arjegyzék ingyen és bérmentve

Lánne-féle
tan- és nevelő intézet
Sopronban
Elemi iskolával, teljes 8 osztályu gymnásiummal és 6 osztályu reáliskolával.
Bizonyítványai államérvényesek.
Felvesz új növendékeket 6 éves koruktól 18 éves korukig. Felvilágosítással készséggel szolgál az igazgatóság.

LIPIK
SZLAVONIÁBAN
I. rangu fürdőhely.
Egyetlen jód tartalmu alkalikus hőforrás (64°C) a kontinensen.
A lönjavölgyi vasut állomása (Dugoselovát). Azonkívül Pakrac Lipik déli vasut állomása. (Zónatarifa) közvetlen koci összeköttetéssel május-szeptember Szeged-Lipik d. u. 4.34 és vissza Lipik Szeged d. e. 8.35.
Kitüntetve: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és vendéglő, nagyszabásu park, fedett sétány, kitünő gyógyszállodák, gyermek gyógyintézet, pompásan berendezett fürdőépületek, villanyos-világítás.
Felülmulhatatlan hatásu gyomor, bél és gégehurutnál, köszvény és csuszosbajoknál, csontbajoknál, mindennemű hurutos bintalmaknál, valamint minden mirigy- és vérbetegségeknel.
Hivatalos fürdőorvos: Szemerey Bertal a örjódhév víz szétküldése egyenesen a forrástól, továbbá Edes kuty L. ezégtől Budapesten.
Jódforrissó közvetlen a fűdőigazgatóságnál rendelhető. — Bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság.

Helyi piaczi árak
— A vásárfelügyelőség jelentése. —
Az 1901. év július hó 15—16 án, megtartott heti vásárok:

Buza	— 14 kor. 40 fill	— 14 kor. 20 fill
Kétszer.	— 12 » 80 »	— 12 » 60 »
Rozs	— 11 » 20 »	— 11 » — »
Árpa	— 10 » 60 »	— 10 » 40 »
Zab	— 12 » — »	— 11 » 80 »
Tengeri	— 10 » 80 »	— 10 » 60 »
Köles	— 10 » 80 »	— 10 » 60 »
Szalonna sós 10 kg.	83 kor.	92 kor.
» » új » »	» »	» »
Háj	— » » 90 »	— » » 92 »
Zsir	— » » 112 »	— » » 104 »
Kihasított sertés	» »	» »
Sertés hus	» »	» »
Széna	— 100 kg. » 6 kor. 80 fill.	6 k. 60
» II. rendű » »	5 » 40	5 » 40
Ló felhajtattott	— — — — —	— 988 drb
Elkelt	— — — — —	— 605 »

